

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Method) เพื่อศึกษารูปแบบกิจกรรมการศึกษาที่จัดในชั้นอนุบาลของโรงเรียนอนุบาลสังกัดต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร และเพื่อสำรวจความต้องการของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมการศึกษาที่จัดในชั้นอนุบาล รวมทั้งลักษณะอื่น ๆ ของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นดังนี้

- ก. ศึกษาและรวบรวมความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการจัดกิจกรรมในระดับชั้นอนุบาล
 - ข. สำรวจจำนวนโรงเรียนอนุบาลในสังกัดต่าง ๆ เพื่อสุ่มตัวอย่างประชากร
 - ค. สร้างและเตรียมเครื่องมือสำหรับการวิจัย
 - ง. เก็บรวบรวมข้อมูล
 - จ. วิเคราะห์ข้อมูล
- ก. ศึกษาและรวบรวมความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล

ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาที่จัดในชั้นอนุบาล จากผลการวิจัย ตำรา เอกสาร วารสาร ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และสัมภาษณ์บุคคลที่เคยทำงานเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของเด็กชั้นอนุบาล รวมทั้งไปสังเกตการจัดกิจกรรมในโรงเรียนอนุบาลต่าง ๆ แล้วนำกิจกรรมที่ได้มาประมวลเป็นเค้าโครงในการสร้างแบบสอบถามและแบบสังเกตสำหรับใช้ เป็น เครื่องมือดำเนินการวิจัย กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่สุ่มได้ในครั้งนี้

ข. ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่ง เป็น ๒ ประเภทคือ กลุ่มตัวอย่างประชากร สำหรับการสังเกตกิจกรรมการศึกษา และกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถาม

๑. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสังเกตกิจกรรมการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนอนุบาล และสถานรับเลี้ยงเด็กในสังกัดรัฐบาล สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน และสังกัดมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ รวม ๓ ประเภท ๔๔ แห่ง ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแยกประเภทตามสังกัดในอัตราส่วน ๒๐:๕:๒๐ ดังนี้ (โปรดดูรายชื่อโรงเรียนในภาคผนวก)

๑. โรงเรียนอนุบาลและสถานรับเลี้ยงเด็กของรัฐบาลจำนวน ๓๕ แห่ง เลือกสุ่มมาร้อยละ ๒๐ ได้โรงเรียน ๗ แห่ง

๒. โรงเรียนอนุบาลและสถานรับเลี้ยงเด็กของเอกชนจำนวน ๕๖๔ แห่ง เลือกสุ่มมาร้อยละ ๑๕ คิดเป็น ๓๐ แห่ง

๓. โรงเรียนอนุบาลและสถานรับเลี้ยงเด็กประเภทที่มีสมาคมและมูลนิธิสนับสนุนอยู่จำนวน ๓๔ แห่ง เลือกสุ่มมา ร้อยละ ๒๐ คิดเป็น ๗ แห่ง

๒. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถาม เป็นครูและผู้ปกครองจำนวน ๔๐๐ คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ก) ครู ได้แก่ ครูผู้สอนชั้นอนุบาลในโรงเรียนที่ผู้วิจัยไปสังเกตการจัดกิจกรรมจำนวน ๑๐๐ คน

ข) ผู้ปกครอง มี ๓ ประเภท จำนวน ๓๐๐ คน ได้แก่ ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานกำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาลของโรงเรียนที่ผู้วิจัยไปสังเกตจำนวน ๔๓ คน ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานกำลังเรียนอนุบาลในโรงเรียนอื่น ๆ จำนวน ๑๑๔ คน และผู้ปกครองที่มีบุตรหลานกำลังจะเข้าเรียนชั้นอนุบาลจำนวน ๑๔๓ คน

ลักษณะกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมดสรุปได้เป็น ๓ ประเภท คือ

๑. กลุ่มตัวอย่างประชากรสำหรับสังเกตการจัดกิจกรรมดังรายละเอียดในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๑ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสังเกตุการณ์

ประเภทของโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
รัฐบาล	๗	๑๖
เอกชน	๓๐	๖๘
สมาคมและมูลนิธิ	๗	๑๖
รวม	๔๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๑ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสังเกตุการณ์จำนวนมากที่สุดถึงร้อยละ ๖๘ เป็นโรงเรียนเอกชน รองลงมา เป็นโรงเรียนรัฐบาลกับโรงเรียนสมาคมและมูลนิธิจำนวนอย่างละเท่า ๆ กัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นครูผู้ตอบแบบสอบถามมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒ ครูจำแนกตามเพศ อายุ และสภาพการสมรส

ครูสังกัดต่าง ๆ	เพศ		อายุ			สภาพการสมรส		รวม
	ชาย	หญิง	๒๐-๓๐ ปี	๓๑-๔๐ ปี	๔๑-๕๐ ปี	โสด	แต่งงาน	
โรงเรียนรัฐบาล	๐	๒๔	๔	๔	๖	๑๑	๑๓	๒๔
โรงเรียนเอกชน	๐	๔๘	๒๘	๑๕	๕	๒๘	๑๘	๔๘
โรงเรียนของสมาคมและมูลนิธิ	๑	๒๗	๑๖	๕	๗	๑๗	๑๑	๒๘
รวม	๑	๙๙	๔๘	๒๔	๑๘	๕๖	๔๒	๑๐๐

จากตารางที่ ๒ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนเอกชน มีจำนวนมากที่สุดถึง ๔๘ คน หรือร้อยละ ๔๘ ครูส่วนใหญ่เป็นหญิงถึง ๙๙ คน และจำนวนมากที่สุดที่มีอายุระหว่าง ๒๐-๓๐ ปี เป็นจำนวนถึง ๔๘ คน หรือร้อยละ ๔๘ และส่วนใหญ่เป็นโสด

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓ จำนวนครูจำแนกตามประสบการณ์ที่เคยและไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการอนุบาล
ศึกษา และผู้จัดดำเนินการอบรม

	การรับการอบรม		ผู้จัดดำเนินการอบรม			
	เคย	ไม่เคย	สมาคม อนุบาล	สมาคม อนุบาลและ ส.ช.	สหพันธ์โรงเรียน ราษฎร์และ ส.ช.	อื่น ๆ
โรงเรียนรัฐบาล	๒๑	๓	๖	๑	๑	๑๖
โรงเรียนเอกชน	๓๘	๑๐	๕	๑๐	๑๕	๑๘
โรงเรียนสมาคมและมูลนิธิ	๑๙	๙	๕	๓	๕	๑๖
รวม	๗๘	๒๒	๑๕	๑๔	๒๑	๒๘

จากตารางที่ ๓ ครูส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๘ เคยรับการอบรมเกี่ยวกับอนุบาลศึกษามาแล้ว
จะสังเกตเห็นว่า ครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๑๕ ผ่าน
การอบรมซึ่งจัดโดยสหพันธ์โรงเรียนราษฎร์ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ส่วนครู
ที่มาจากโรงเรียนสังกัดรัฐบาลส่วนใหญ่ร้อยละ ๖ ผ่านการอบรมที่จัดโดยสมาคมอนุบาล และเช่น
เดียวกันครูโรงเรียนในสังกัดสมาคมและมูลนิธิผ่านการอบรมที่จัดโดยสหพันธ์โรงเรียนราษฎร์และ
สมาคมอนุบาลเป็นจำนวนพอ ๆ กัน คือร้อยละ ๕ และร้อยละ ๔ ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๔ จำนวนครูจำแนกตามตำแหน่งงาน ประสบการณ์ก่อนดำรงตำแหน่งปัจจุบันและ
ประสบการณ์การสอนชั้นอนุบาล

ครูสังกัดต่าง ๆ	ตำแหน่งงาน								ประสบการณ์ก่อนดำรงตำแหน่งปัจจุบัน			ประสบการณ์เกี่ยวกับการอนุบาล			รวม
	ผู้จัดการ	ครูใหญ่	ครู	อื่นๆ	สอนชั้นอนุบาล	สอนชั้น ป.๑-ป.๖	สอนอนุบาล และ ป.๑-ป.๖	อื่นๆ	สอนอนุบาลมานานเกินกว่า ๒๐ ปี	๑๑-๒๐ ปี	๖-๑๐ ปี	๐-๕ ปี	N=๑๐๐		
โรงเรียนรัฐบาล	๐	๐	๑๘	๖	๑๗	๓	๓	๑	๓	๖	๕	๑๑	๒๔		
โรงเรียนเอกชน	๒	๓	๕๑	๒	๒๕	๙	๘	๖	๔	๕	๙	๓๐	๔๘		
โรงเรียนมูลนิธิและสมาคม	๒	๒	๑๘	๖	๑๑	๕	๗	๔	๒	๕	๒	๑๙	๒๘		
รวม	๔	๕	๘๖	๑๔	๕๓	๑๗	๑๘	๑๓	๙	๑๖	๑๕	๖๐	๑๐๐		

จากตารางที่ ๔ จำนวนครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุดถึง ร้อยละ ๗๗ ที่ปัจจุบันมีตำแหน่งเป็นครูผู้สอน ส่วนประสบการณ์ก่อนที่จะดำรงตำแหน่งปัจจุบันนั้น ครูจำนวนมากที่สุดถึงร้อยละ ๕๓ เคยสอนชั้นอนุบาลมาก่อน และผู้ที่มีประสบการณ์สอนชั้นอนุบาลระหว่าง ๐-๕ ปี นั้นมีจำนวนมากที่สุดถึงร้อยละ ๖๐

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้ปกครองผู้ตอบแบบสอบถามมีรายละเอียดดังตาราง

ต่อไปนี้

ตารางที่ ๕ ผู้ปกครองจำแนกตามเพศ และอายุ

ประเภทของผู้ปกครอง		เพศ		อายุ			รวม
		ชาย	หญิง	๒๐-๓๐	๓๑-๔๐	๔๑-๕๐	
บุตรหลานจะเข้าเรียน ชั้นอนุบาล	จำนวน	๓๗	๑๐๖	๓๗	๖๒	๔๔	๑๔๓
	ร้อยละ	๒๖	๗๔	๒๖	๔๓	๓๑	๑๐๐
บุตรหลานกำลังเรียน ในโรงเรียนที่สังกัด	จำนวน	๗	๓๖	๑๐	๒๔	๔	๔๓
	ร้อยละ	๑๗	๘๓	๒๓	๕๘	๑๙	๑๐๐
บุตรหลานกำลังเรียน ในโรงเรียนอื่น ๆ	จำนวน	๔๓	๗๑	๒๙	๖๔	๒๑	๑๑๔
	ร้อยละ	๓๘	๖๒	๒๕	๕๖	๑๘	๑๐๐
รวม	จำนวน	๘๗	๒๑๓	๗๖	๑๕๐	๗๔	๓๐๐
	ร้อยละ	๒๙	๗๑	๒๕	๕๐	๒๕	๑๐๐

จากตารางที่ ๕ ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามแบ่งเป็น ๓ ประเภท คือประเภทที่บุตรหลานจะเข้าเรียนชั้นอนุบาล ๑๔๓ คน ประเภทที่บุตรหลานกำลังเรียนในโรงเรียนที่ผู้วิจัยไปสังกัด ๔๓ คน และเป็นผู้ปกครองประเภทที่บุตรหลานกำลังเรียนในโรงเรียนอื่น ๆ ๑๑๔ คน ในจำนวนผู้ปกครองทั้งหมดนี้เป็นเพศหญิงมากที่สุด ๒๑๓ คน หรือ ๗๑% และมีอายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปีมากที่สุด มีจำนวนถึง ๑๕๐ คน หรือ ๕๐%

ตารางที่ ๖ ผู้ปกครองจำแนกตาม วุฒิ

ประเภทของผู้ปกครอง		ปริญญาตรี ขึ้นไป	ม.ศ.๔- อนุปริญญา	ม.ศ.๑- ม.ศ.๓	ป.๔- ป.๖	อื่น ๆ	รวม
บุตรหลานจะเข้าเรียน ชั้นอนุบาล	จำนวน	๔๓	๕๔	๒๕	๑๔	๗	๑๔๓
	ร้อยละ	๓๐	๓๘	๑๘	๑๐	๕	๑๐๐
บุตรหลานกำลังเรียน ในโรงเรียนที่สังกัด	จำนวน	๑๕	๑๔	๗	๒	๑	๔๓
	ร้อยละ	๕๖	๓๔	๑๕	๓	๒	๑๐๐
บุตรหลานกำลังเรียน ในโรงเรียนอื่น ๆ	จำนวน	๓๔	๔๒	๑๗	๑๔	๒	๑๑๙
	ร้อยละ	๓๔	๓๗	๑๕	๑๒	๒	๑๐๐
รวม	จำนวน	๑๐๑	๑๑๐	๕๙	๓๐	๑๐	๓๐๐
	ร้อยละ	๓๔	๓๗	๑๖	๑๐	๓	๑๐๐

จากตารางที่ ๖ ผู้ปกครองจำนวนมากที่สุดมีวุฒิ ม.ศ.๔-อนุปริญญา จำนวนถึง ๑๑๐ คน
หรือ ร้อยละ ๓๗ และมีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปถึง ๑๐๑ หรือร้อยละ ๓๔

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๗ ผู้ปกครองจำแนกตามอาชีพ

ประเภทของผู้ปกครอง	จำนวน	ครู	ครู	ทหาร	พลเรือน	บริษัท	ค้าขาย	อื่น ๆ	รวม
		โรงเรียน ราษฎร์	โรงเรียน รัฐบาล	และ ตำรวจ	และรัฐ วิสาหกิจ	และ ร้านค้า			
บุตรหลานกำลังจะเข้าเรียน ชั้นอนุบาล	จำนวน	๒๙	๒๒	๑๓	๒๔	๑๓	๓๑	๑๑	๑๔๓
	ร้อยละ	๒๐.๓	๑๕.๔	๙.๑	๑๗	๙.๑	๒๒	๘	๑๐๐
บุตรหลานกำลังเรียนอยู่ใน โรงเรียนที่สังกัด	จำนวน	๙	๖	๑	๑๔	๖	๗	๐	๔๓
	ร้อยละ	๒๒	๑๔	๑	๓๒	๑๔	๑๖	๐	๑๐๐
บุตรหลานกำลังเรียนใน โรงเรียนอื่น ๆ	จำนวน	๑๗	๑๘	๑๕	๒๖	๑๕	๒๓	๐	๑๑๔
	ร้อยละ	๑๕	๑๖	๑๓	๒๓	๑๓	๒๐	๒๐	๑๐๐
รวม	จำนวน	๕๕	๔๖	๒๙	๖๔	๓๕	๖๑	๑๑	๓๐๐
	ร้อยละ	๑๘	๑๕	๑๐	๒๑	๑๑	๒๑	๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๗ ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามมีอาชีพเป็นข้าราชการพลเรือน และ
รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ ๒๑ ซึ่งมีจำนวนเท่ากับผู้ปกครองที่มีอาชีพทางการค้าขายและส่วนตัว นอกนั้น
เป็นครูโรงเรียนราษฎร์ และครูโรงเรียนรัฐบาล พนักงานบริษัท ทหารและตำรวจ ลดหลั่นกันลงมา
เป็นลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค. สร้างและเตรียมเครื่องมือสำหรับการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสังเกตและแบบสอบถาม โดยดำเนินการสร้างดังต่อไปนี้

๑. การเตรียมการก่อนสร้าง โดยศึกษาค้นคว้ารวบรวมความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาที่จัดในชั้นอนุบาลจากรายงานการวิจัย ตำรา เอกสาร วารสาร รายงานการประชุมสัมมนาต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมในโรงเรียนอนุบาลต่าง ๆ และไปสังเกตการจัดกิจกรรมในโรงเรียนอนุบาลต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร นำมารวบรวมประมวลเข้าเป็นเค้าโครงเพื่อสร้างแบบสังเกต และแบบสอบถาม สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ต่อไป

๒. การสร้างแบบสังเกต ผู้วิจัย เห็นด้วยกับแนวคิดในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กอนุบาลของ เฟรือเบล (Froebel) และมอนเตสซอรี (Montessori) ที่นำการเล่นตามธรรมชาติของเด็กมาประยุกต์เป็นกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาทั้งด้านสติปัญญา กาย อารมณ์ และสังคม จากแนวคิดในการจัดกิจกรรมเหล่านี้ เบอ์นาร์ด์ สโปเด็ค (Bernard Spodek) ได้นำมาใช้และแบ่งกิจกรรมการเล่นของเด็กระดับอนุบาลออกเป็น ๔ แบบคือ การเล่นเครื่องเล่นแบบสัมผัส (Manipulative Play) การเล่นออกกำลังกาย (Physical Play) การเล่นแสดงบทบาทสมมุติ (Dramatic Play) และการเล่นเกมต่าง ๆ (Games)^๑

^๑Spodek, Bernard. Teaching in the Early Years. New Jersey, Prentice Hall, INC., Englewood Cliffs, 1972. pp. 199-216.

ผู้วิจัยได้นำแนวคิด เหล่านี้มา เป็นหลักในการสร้างแบบสังเกต โดยประมวลเข้ากับ กิจกรรมที่ผู้วิจัยได้มาจากการไปสังเกต โรงเรียนต่าง ๆ แล้วนำมาดัดแปลง เป็นแบบสังเกต ซึ่งมี เนื้อเรื่องครอบคลุม เกี่ยวกับกิจกรรม เสรีที่จัดนอกห้องเรียน กิจกรรม เสรีที่จัดในห้องเรียน กิจกรรม ฝึกความพร้อมตามหลักสูตร และกิจกรรมเน้น เนื้อหาวิชาการ โดยสังเกต เกี่ยวกับ วิธีจัดช่วงเวลา และระยะเวลาที่จัด

เมื่อสร้างเสร็จได้นำแบบสังเกตไปหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ^๑ ซึ่งได้แก่ ครู อาจารย์ และผู้ทำงาน เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมของเด็ก อนุบาล และเป็นผู้คลุกคลีกับการ เรียนการสอน ได้ระดับนี้มาเป็น เวลานานจำนวน ๑๓ ท่าน เป็น ผู้พิจารณาว่าแบบสังเกตนี้มีความตรงตาม เนื้อหา และครอบคลุม เนื้อหาเพียงไร เป็นรายชื่อ ทั้งใน ด้านการ เรียงลำดับหมวดหมู่ของ เนื้อ เรื่องและภาษาที่ใช้ ตลอดจนความ เหมาะสมของรูปแบบที่จะ เชื้ออำนวยให้การ จัด เก็บรวบรวมข้อมูลสะดวกมากขึ้น

หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ดัง กล่าวแล้ว จึงนำมาปรับปรุงแบบฟอร์ม และเนื้อหาอีกครั้ง เพื่อนำไปทดลองใช้ (try out) กับ โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง และสถานรับเลี้ยง เด็กสมาคมสตรีไทย แล้วจึงนำมาแก้ไขให้เป็น แบบสังเกตฉบับสมบูรณ์ (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

๓. การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยอาศัยแนวคิดของนักการศึกษา ดังได้กล่าวมาแล้วในการสร้างแบบสังเกตมา เป็นหลักในการสร้างแบบสอบถามฉบับนี้ ซึ่งแบ่งแบบ สอบถาม เป็น ๒ ส่วนคือ

^๑โปรดดูรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวก.

ส่วนที่ ๑ ประกอบด้วยตอนที่ ๑ ๒ และ ๕ สำหรับครูตอบ

ส่วนที่ ๒ ประกอบด้วยตอนที่ ๓ ๔ และ ๕ สำหรับผู้ปกครองตอบ

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม เรียงลำดับดังนี้

ก) สร้างแบบสอบถามจากความรู้ เอกสาร ตำรา ผลงานการวิจัยต่าง ๆ ตลอดจนอาศัยแนวคิดของนักการศึกษาที่ได้กล่าวมาแล้วในการสร้างแบบสังเกต มา เป็นหลักดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ๑ ชุด ใช้สำหรับครูและผู้ปกครองตอบ ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบ สภาพของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู เกณฑ์การเลือกโรงเรียนสำหรับผู้ปกครองและกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับเด็กระดับอนุบาล

ข) นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ช่วยตรวจแบบสังเกตดังกล่าวมาแล้วในข้อ ๒ เป็นผู้ตรวจสอบความตรง ความครอบคลุมของเนื้อหาทั้งรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบ สภาพของโรงเรียน เกณฑ์การเลือกโรงเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้ครบถ้วนตามทฤษฎี และหลักการของการจัดการศึกษาระดับอนุบาล และตรวจแก้ไขสำนวนภาษาการเรียงลำดับเนื้อเรื่องตามหมวดหมู่ต่าง ๆ

ค) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามโดยพยายาม เน้นและ เรียงลำดับ เนื้อเรื่อง เป็นสำคัญ ตลอดจนแก้ไขสำนวนภาษา เป็นรายชื่อให้ชัดเจนเหมาะสม สะดวกแก่การตอบมากยิ่งขึ้นอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้ (try out)

ง) นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงประเด็นต่าง ๆ ดังปรากฏในข้อ ข) และ ค) แล้วนี้ไปทดลองใช้ (try out) กับครูและผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลวิเศษนางนอน และสถานรับเลี้ยงเด็กสมามสตรีไทย เพื่อดูว่าคำสั่งหรือข้อความใดที่ครูและผู้ปกครองอ่านแล้วไม่เข้าใจหรือข้อความใดไม่ครอบคลุมพอ

จ) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องซึ่งพบเกี่ยวกับสำนวนภาษา ความชัดเจนของคำสั่งให้ เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ สำหรับนำไปใช้ เก็บรวบรวมข้อมูล (โปรดดูรายละเอียดในภาคผนวก) เพื่อนำมาวิเคราะห์ต่อไป

ง. การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ในการสังเกตการจัดกิจกรรมในห้องเรียนนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้น ไปเก็บข้อมูลจากโรงเรียนและสถานรับเลี้ยงเด็กทั้ง ๓ สังกัด ด้วยตนเองตั้งแต่วันที่ ๑๒ มกราคม ถึง ๑๓ มีนาคม โดยเข้าสังเกตการจัดกิจกรรมในโรงเรียนอนุบาลและสถานรับเลี้ยงเด็กกับกลุ่มตัวอย่างดังปรากฏในตารางที่ ๑ ตั้งแต่เวลา ๘.๐๐-๑๒.๐๐ น.

๒. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามในโรงเรียนต่าง ๆ นั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามให้ครูใหญ่และเจ้าของสถานรับเลี้ยงเด็กช่วยดำเนินการนำส่งและรับกลับคืนจากครูและผู้ปกครองที่เป็นตัวอย่างประชากรจำนวน ๔๐๐ คน ดังปรากฏในตารางที่ ๒-๗ ตามลำดับ เป็นผู้ตอบ หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์

จ. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์แบบสังเกตและแบบสอบถามโดยใช้คอมพิวเตอร์ของศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS. (Statistical Package For the Socialsciences Second Edition)^๑ ซึ่งวิเคราะห์ดังนี้

๑. ข้อมูลจากแบบสังเกตวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละของกิจกรรมจำแนกตามประเภทของโรงเรียนแล้วนำเสนอในรูปแบบภูมิประกอบการบรรยาย
๒. ข้อมูลจากแบบสอบถามวิเคราะห์ดังนี้
 - ก) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าร้อยละ
 - ข) สภาพของโรงเรียนและรูปแบบกิจกรรมที่จัดในโรงเรียนตามความเห็นของครูวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย

^๑Norman H. NIE, Statistical Package For the Social Sciences, 2d ed. (New York: McGraw-Hill Book Co.), 1977.

ค) เหน้การเลือกโรงเรียนของผู้ปกครอง วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

ง) เปรียบเทียบสภาพที่ต้องการในการจัดกิจกรรมในกลุ่มผู้ปกครองทั้ง ๓ สังกัด

โดยใช้ F-test

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย